

Rapport

Datum: 23 juni 2005

Rapportnummer: 2005/179

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Noord-Holland-Noord hem op 27 oktober 2003 - toen hij zijn auto moest stilhouden omdat hij zijn autogordel niet zou hebben gedragen - onheus heeft bejegend.

Verzoeker klaagt er met name over dat de betrokken politieambtenaar:

- zich niet heeft gelegitimeerd, ondanks verzoekers uitdrukkelijke verzoek hiertoe;
- heeft geprobeerd hem te beletten het landelijk telefoonnummer van de politie te bellen;
- hem verbaal heeft geïntimideerd.

Beoordeling

Algemeen

Verzoeker werd op 27 oktober 2003 stilgehouden door een ambtenaar van het regionale politiekorps Noord-Holland-Noord wegens het niet dragen van een autogordel in een motorvoertuig. Op 7 januari 2004 heeft het Centraal Justitieel Incasso Bureau verzoeker terzake een beschikking gestuurd.

Op 10 februari 2004 heeft de betrokken politieambtenaar een proces-verbaal van bevindingen opgemaakt in verband met het door verzoeker ingestelde administratief beroep tegen de beschikking. In het proces-verbaal van bevindingen staat onder meer dat de betrokken politieambtenaar in uniform was gekleed ten tijde van het stilhouden van verzoeker. Verder blijkt uit het proces-verbaal van bevindingen dat verzoeker heftig reageerde nadat hij was stilgehouden en dat verzoeker niet gelijk zijn naam wilde opgeven. Terwijl de ambtenaar de naamsgegevens van verzoeker overnam uit diens rijbewijs, hoorde hij verzoeker telefoneren met een medewerker van het landelijk politietelefoonnummer. De betrokken ambtenaar heeft verzoeker laten uitrazen in het telefoongesprek. Nadat verzoeker klaar was met telefoneren, vroeg de ambtenaar hem naar zijn andere twee voornamen en naar zijn verklaring. Verzoeker was echter niet voor rede vatbaar en bleef tieren en razen. Nadat de ambtenaar de verklaring van verzoeker had opgenomen, heeft hij hem een afschrift van het proces-verbaal gegeven. De betrokken politieambtenaar stelt in het proces-verbaal van bevindingen dat hij verzoeker netjes heeft behandeld, ofschoon hij hem geen gelijk heeft gegeven en hem het proces-verbaal heeft uitgereikt. Tot slot merkt de ambtenaar in het proces-verbaal van bevindingen op dat bij navraag bij het landelijk politietelefoonnummer was gebleken dat het betreffende telefoongesprek niet meer op band stond.

Op 27 juli 2004 heeft de officier van justitie het administratief beroep gegrond verklaard en de oorspronkelijke beschikking vernietigd, omdat hij teveel twijfels had over de juistheid van de constatering van de overtreding.

Bij brief van 31 juli 2004 heeft verzoeker een klacht ingediend bij de politie. Verzoeker klaagde erover dat de betrokken politieambtenaar had geweigerd zich te legitimeren, hem had gebruskeerd en had gepoogd hem te beletten de meldkamer te bellen.

De korpsbeheerder heeft bij brief van 25 oktober 2004 als volgt gereageerd op de klacht. De korpsbeheerder verklaarde dat de betrokken politieambtenaar als zodanig herkenbaar was ten tijde van de verkeersovertreding, omdat hij in uniform was gekleed. Onder verwijzing naar de Ambtsinstructie (zie Achtergrond, onder 1) legitimeert de in uniform optredende ambtenaar zich alleen als hij daartoe wordt gevraagd. Nu de korpsbeheerder niet was gebleken dat verzoeker de ambtenaar had verzocht zich te legitimeren, kwam hij tot een ongegrondverklaring van dit klachtonderdeel.

Voorts merkte de korpsbeheerder op dat verzoeker zijn naam in eerste instantie niet wilde opgeven aan de betrokken politieambtenaar. Verzoeker gaf vervolgens zijn rijbewijs aan de betrokken politieambtenaar, waarna hij de personalia van verzoeker uit diens rijbewijs overnam. Ondertussen nam verzoeker telefonisch contact op met het landelijke politietelefoonnummer. Verzoeker maakte hierbij op de ambtenaar een opgewonden indruk, doordat hij zich verbaal stevig uitte. De ambtenaar mengde zich niet in het telefoongesprek en liet verzoeker uitrazen. Verzoeker weigerde te antwoorden op de door de betrokken politieambtenaar gestelde vragen en om zijn tweede en derde voornaam op te geven. Uiteindelijk heeft de ambtenaar verzoeker een kennisgeving van beschikking uitgereikt. De korpsbeheerder kwam op grond van het voorgaande tot een ongegrondverklaring van de klachtonderdelen, die betrekking hebben op het beletten telefonisch contact op te nemen met de politie en de verbale intimidatie.

I. Ten aanzien van het legitimeren

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Noord-Holland-Noord zich, nadat hij verzoeker op 27 oktober 2003 had stilgehouden, niet heeft gelegitimeerd, ondanks verzoekers uitdrukkelijke verzoek hiertoe.

2. In zijn brief van 17 december 2004 heeft de korpsbeheerder de Nationale ombudsman laten weten te volharden in de ongegrondverklaring van de klacht, onder verwijzing naar zijn brief van 25 oktober 2004. Desgevraagd gaf de korpsbeheerder daarnaast onder meer aan dat het gesprek dat verzoeker heeft gevoerd met de medewerker van het landelijke politietelefoonnummer niet meer op geluidsband staat en ook niet op andere wijze is vastgelegd of geregistreerd.

3. Telefonisch heeft de betrokken politieambtenaar op 10 januari 2005 verklaard dat verzoeker hem ter plaatse niet naar zijn legitimatiebewijs had gevraagd. De ambtenaar stelt dat hij niet verplicht was zijn legitimatiebewijs uit eigen beweging te tonen - hetgeen hij dan ook niet heeft gedaan - nu hij was gekleed in uniform.

4. Verzoeker heeft de Nationale ombudsman op 6 februari 2005 schriftelijk bericht dat de reactie van de korpsbeheerder en hetgeen de betrokken politieambtenaar telefonisch heeft verklaard niets afdoen aan zijn klacht.

Beoordeling

5.1 Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Dit betekent onder meer dat die ambtenaren moeten handelen conform de Ambtsinstructie (zie Achtergrond, onder 1), waarin is geregeld dat een geüniformeerde ambtenaar zich legitimeert als hem daarom wordt gevraagd. Ook in artikel 5:12, tweede lid, Algemene wet bestuursrecht is voor een toezichthouder de verplichting neergelegd desgevraagd aanstonds zijn legitimatiebewijs te tonen (zie Achtergrond, onder 2).

5.2 Tijdens het onderzoek is vast komen te staan dat de betrokken politieambtenaar geüniformeerd was. De lezingen spreken elkaar tegen op het punt of verzoeker de betrokken politieambtenaar heeft verzocht zich te legitimeren. Verzoeker stelt dat hij de betrokken politieambtenaar herhaaldelijk heeft verzocht zich te legitimeren. De ambtenaar ontkent dit.

5.3 In het algemeen onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel in een situatie als deze, waarin de stelling van verzoeker lijnrecht staat tegenover die van het bestuursorgaan. De Nationale ombudsman onthoudt zich echter niet van een oordeel als er sprake is van feiten of omstandigheden op grond waarvan aan de ene stelling meer waarde kan worden gehecht dan aan de andere stelling. Daarvan is in dit geval geen sprake.

De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel.

II. Ten aanzien van het proberen te beletten het landelijke politietelefoonnummer te bellen

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Noord-Holland-Noord, nadat hij verzoeker op 27 oktober 2003 had stilgehouden, heeft geprobeerd verzoeker te beletten het landelijke telefoonnummer van de politie te bellen.

2. Op 17 december 2004 schrijft de korpsbeheerder de Nationale ombudsman dat hij blijft bij de ongegrondverklaring van de klacht onder verwijzing naar zijn brief van 25 oktober 2004.

3. Telefonisch heeft de betrokken politieambtenaar op 10 januari 2005 ontkend dat hij heeft geprobeerd verzoeker fysiek te beletten om het landelijke politietelefoonnummer te bellen en dat hij hiertoe ook geen reden had. De ambtenaar gaf aan dat hij met zijn arm in de auto zou hebben moeten proberen om de telefoon te pakken te krijgen teneinde het telefoongesprek te voorkomen. Verder verklaarde de betrokken politieambtenaar dat hij evenmin heeft getracht het gesprek met de medewerker van het landelijke politietelefoonnummer te onderbreken of verstoren.

4. Op 6 februari 2005 heeft verzoeker de Nationale ombudsman geschreven dat hetgeen de betrokken politieambtenaar telefonisch heeft verklaard niets afdoet aan zijn klacht.

5. Telefonisch heeft verzoeker op 16 maart 2005 aanvullend verklaard dat de betrokken politieambtenaar verbaal - niet fysiek - heeft geprobeerd het telefoongesprek met het landelijke politietelefoonnummer te voorkomen.

Beoordeling

6. Verzoeker stelt dat de betrokken politieambtenaar heeft geprobeerd hem te beletten om te bellen met het landelijke politietelefoonnummer. De ambtenaar ontkent dit.

In gevallen waarbij de lezing van verzoeker en die van het bestuursorgaan tegenover elkaar staan, onthoudt de Nationale ombudsman zich doorgaans van een oordeel. Nu in het onderhavige geval niet is gebleken van feiten of omstandigheden op basis waarvan aan een van beide lezingen meer betekenis dient te worden toegekend, is de feitelijke toedracht niet vast komen te staan. De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel.

III. Ten aanzien van het verbaal intimideren

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Noord-Holland-Noord hem, nadat hij verzoeker op 27 oktober 2003 had stilgehouden, verbaal heeft geïntimideerd.

2. Onder verwijzing naar zijn brief van 25 oktober 2004, heeft de korpsbeheerder de Nationale ombudsman in zijn brief van 17 december 2004 bericht dat hij volhardt in de ongegrondverklaring van de klacht.

3. De betrokken politieambtenaar heeft op 10 januari 2005 telefonisch verklaard dat verzoeker gelijk boos reageerde en vreselijk tekeer ging nadat hij hem had stilgehouden. De ambtenaar verklaarde dat hij verzoeker desalniettemin steeds op normale toon en met gebruik van normale bewoordingen te woord heeft gestaan, omdat hij uit zijn ervaring weet dat het beter is om in zo'n situatie als politieambtenaar rustig te blijven om te voorkomen dat de situatie verergert. Volgens de betrokken politieambtenaar is er sprake geweest van een correcte bejegening van verzoeker zijnerzijds.

4. Verzoeker heeft de Nationale ombudsman op 6 februari 2005 schriftelijk laten weten dat hetgeen de betrokken politieambtenaar telefonisch heeft verklaard niets afdoet aan zijn klacht.

Beoordeling

5. De klacht van verzoeker behelst dat de betrokken politieambtenaar hem verbaal heeft geïntimideerd. De betrokken politieambtenaar stelt daarentegen dat hij verzoeker op een correcte wijze, dat wil zeggen op een normale toon en met gebruik van normale bewoordingen, heeft bejegend.

De lezingen van beide betrokkenen spreken elkaar tegen. In zo'n situatie kan de Nationale ombudsman zich alleen een oordeel vormen indien er sprake is van feiten of omstandigheden op grond waarvan aan de ene lezing meer waarde moet worden gehecht dan aan de andere. In dit geval is niet vast komen te staan dat de ene lezing aannemelijker moet worden geacht dan de andere en bestaat geen eenduidigheid over de feitelijke toedracht.

De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel.

Conclusie

Ten aanzien van de klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Noord-Holland-Noord, onthoudt de Nationale ombudsman zich van een oordeel.

Onderzoek

Op 1 november 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer D. te Den Helder, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Noord-Holland-Noord. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Noord-Holland-Noord (de burgemeester van Alkmaar), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd de betrokken politieambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. In verband met zijn verantwoordelijkheid voor de opsporing van strafbare feiten werd ook de hoofdofficier van justitie over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Verder is de betrokken ambtenaar om inlichtingen verzocht.

Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 1 november 2004.

Aanvullend e-mailbericht van verzoeker van 3 november 2004, met bijlagen over de interne klachtenprocedure en over de administratieve beroepsprocedure.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 7 december 2004.

Reactie van de korpsbeheerder van 17 december 2004.

Telefonische verklaring van de betrokken politieambtenaar van 10 januari 2005.

Reactie van verzoeker van 6 februari 2005.

Aanvullende telefonische verklaring van verzoeker van 16 maart 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar

Artikel 2

"De ambtenaar legitimeert zich met het legitimatiebewijs dat aan hem is verstrekt:

a. bij optreden in burgerkleding ongevraagd, tenzij bijzondere omstandigheden dit onmogelijk maken, en

b. bij optreden in uniform, op verzoek daartoe.

2. Artikel 5:12, tweede lid, Algemene wet bestuursrecht

" Een toezichthouder toont zijn legitimatiebewijs desgevraagd aanstonds."